ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ :	**ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**
ΣΕΙΡΑ:	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	

Α. Κείμενο

Quin, homo inepte, taces, ut consequaris, quod vis? Sed antiquitatem tibi placere dicis, quod honesta et bona et modesta sit. Sic ergo vive, ut viri antiqui, sed sic loquere, ut viri aetatis nostrae; atque id quod a Caesare scriptum est, habe semper in memoria et in pectore: <<tamquam scopulum, sic fugias verbum insolens atque inauditum>>.
Nunc intellego, si iste in Manliana castra pervenerit, quo intendit, neminem tam stultum fore, qui non videat coniurationem esse factam, neminem tam improbum, qui non fateatur.
Quamvis infesto et minaci animo perveneras, cur, cum in conspectu Roma fuit, tibi non succurrit: <<intra illa moenia domus ac penates mei sunt, mater coniunx liberique?>> Ergo ego nisi peperissem, Roma non oppugnaretur; nisi filium haberem, libera in libera patria mortua essem.

(40 μονάδες)

Β.Παρατηρήσεις

1. Να μεταφραστούν τα παραπάνω αποσπάσματα.

2.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για κάθε λέξη ή φράση από τις παρακάτω.

I. **homo:** αφαιρετική ενικού
II. **quod:** ονομαστική πληθυντικού
III. **tibi:** αιτιατική πληθυντικού γ΄προσώπου
IV. **viri:** αιτιατική ενικού
V. **bona:** το επίρρημα στον υπερθετικό βαθμό
VI. **nostrae:** γενική ενικού, ουδετέρου γένους, γ΄προσώπου για ένα κτήτορα
VII. **iste:** γενική πληθυντικού στο θηλυκό
VIII. **pectore:** ονομαστική πληθυντικού
IX. **neminem:** αφαιρετική ενικού του ουδετέρου
X. **coniurationem:** ονομαστική ενικού
XI. **minaci:** κλητική ενικού, συγκριτικού, θηλυκού γένους
XII. **mater:** γενική πληθυντικού
XIII. **liberique:** γενική πληθυντικού

XIV. **filium:** κλητική ενικού
XV. **libera:** ο ίδιος τύπος στον υπερθετικό

(15 μονάδες)

2.β. Να γράψετε αυτό που ζητείται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους. Για τους περιφραστικούς τύπους να λάβετε υπόψη το υποκείμενο.

- **taces:** γενική γερουνδίου
- **consequaris:** απαρέμφατο μέλλοντα
- **vis:** το ίδιο τύπο στην υποτακτική παρατατικού
- **dicis:** β΄ ενικό προστακτικής ενεστώτα
- **sit:** γ΄ πληθυντικό οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα
- **loquere:** ο ίδιος τύπος στην υποτακτική μέλλοντα
- **scriptum est:** α΄ πληθυντικό οριστικής υπερσυντελίκου ενεργητικής φωνής
- **habe:** αφαιρετική του σουπίνο
- **fugias:** β΄ ενικό προστακτικής ενεστώτα
- **pervenerit:** απαρέμφατο παρακειμένου της ίδιας φωνή
- **esse factam:** γενική ενικού του γερουνδιακού, στο θηλυκό
- **fateatur:** γ΄ πληθυντικό υποτακτικής παρακειμένου
- **succurrit:** τον ίδιο τύπο στην υποτακτική παρατατικού
- **peperissem:** δοτική ενικού της μετοχής μέλλοντα στο αρσενικό
- **oppugnaretur:** αιτιατική πληθυντικού μετοχής ενεστώτα

(15 μονάδες)

3.α. Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους παρακάτω τύπους και να δηλώσετε τον όρο στον οποίο αναφέρονται.
antiquitatem, aetatis, nostrae, a Caesare, stultum, animo

(6 μονάδες)

3.β. atque id... habe (tu) semper in memoria et in pectore: Να μετατραπεί σε παθητική η σύνταξη

(3 μονάδες)

3.γ. quod a Caesare scriptum est: Να μετατραπεί σε ενεργητική η σύνταξη

(3 μονάδες)

3.δ. quod honesta et bona et modesta sit. : Μετατρέψτε την πρόταση ώστε να εκφράζει αντικειμενική αιτιολογία.

(2 μονάδες)

3.ε. Ergo ego nisi peperissem, Roma non oppugnaretur : Να αναγνωριστεί ο υποθετικός λόγος (3 μονάδες) και να μεταφερθεί στο τρίτο είδος, υπόθεση δυνατή ή πιθανή (2 μονάδες)

(5 μονάδες)

4.α. nisi filium haberem: Να συμπτυχθεί σε μετοχή η δευτερεύουσα πρόταση.

(2 μονάδες)

4.β. qui non videat coniurationem esse factam: Να αναγνωριστεί πλήρως η δευτερεύουσα (είδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτική θέση)

(4 μονάδες)

4.γ. in libera patria: Να μετατραπεί ο επιθετικός προσδιορισμός σε δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική πρόταση.

(2 μονάδες)

4.δ. Nunc intellego… neminem tam stultum fore… neminem tam improbum: Να μετατραπεί σε πλάγιο λόγο με φράση εξάρτησης (**Cicero dixit**)

(3 μονάδες)

Από τον Κλασσικό τόμεα των Φροντιστηρίων Πουκαμισάς Ηρακλείου συνεργάστηκαν: Σ. Αναγνωστάκη, Μ. Παγωμένου, Χ. Πυργιανάκη, Κ. Χριστοδουλάκης